

KDB 247

NVE	1668
V	1921

KONSESJON

FOR

RINGSAKER OG NES ALMENNINGER

PÅ REGULERING AV TYRILIELVEN

MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON AV 20DE JULI 1920

Ved kongelig resolusjon av 2nen juli 1920 er det bestemt:

Det tillates Ringsaker og Nes almenninger å regulere Tyrilielven i det vesentlige overensstemmende med fremlagt plan og på de i Arbeidsdepartementets foredrag av 2nen juli 1920 inntatte betingelser.

Betingelser

for

regulering av Tyrilielven.

(Fastsatt ved kgl. resol. av 2den juli 1920.)

*Skonnes her i Norge
men for > 500 flk.
Mens her i Norge
7000 for flk.*

1.

Reguleringsstilladelsen, der ikke kan overdrages, meddeles for et tidsrum av 70 aar regnet fra resolutionens datum. Ved reguleringstidens utløp er staten berettiget til at kræve reguleringsanlæggene med tilhørende grund og øvrige rettigheter og de av hensyn til reguleringen opførte bygninger og indretninger avstaat til det offentlige uten vederlag.

Spørsmålet om, hvilke bygninger og indretninger der skal ansees opført av hensyn til reguleringen avgjøres i tvisttilfælde ved skjøn efter lagrettelovens § 23.

Ønsker staten ikke at overta anlæggene og der heller ikke opnaaes enighet om ny koncession, pligter koncessionshaverne paa egen bekostning og vaagnad at fjerne anlæggene.

Anlæggene kan ikke nedlægges uten statsmyndigheternes samtykke.

Ringsaker og Nes herreder skal med 5 aars varsel være berettiget til i forening at indløse almenningernes andele av reguleringsanlægget og almenningernes kraftanlæg i Tyrilielven. Erstatningen bestemmes efter anlæggenes tekniske værdi og fastsettes ved skjøn paa herredernes bekostning. Indløsning kan alene ske i forbindelse med indløsning av almenningernes kraftfordelingsnet inden nævnte herreder. Salgsprisen for kraft maa ikke ved eller efter indløsningen forhoies uten Kongens samtykke.

2.

For den forekelse av vandkraften som ved reguleringen tilflyter eiere av vandfald eller bruk i vasdraget, skal disse erlægge følgende aarlige avgifter:

I henhold til lov av 4de august 1911 § 12 a til de kommuner, hvis interesser paavirkes av reguleringsanlæggene kr. 0,50 pr. na-

turhestekraft, naar og efterhvert som den indvundne vandkraft tages i bruk.

I henhold til samme lovs § 12 b til staten paa samme maate kr. 0,50 pr. naturhestekraft.

For vandfald som utnyttes av norske kommuner til deres egen eller indvaanernes eller nabokommuners forsyning med kraft til lys, varme, gaardsdrift, haandverk eller industri i mængder paa ikke over 500 el. hk. pr. konsument nedsættes foran nævnte avgifter til kr. 0,10 pr. naturhestekraft aarlig til kommunerne og kr. 0,10 aarlig til staten. Ringsaker og Nes almenninger blir i denne henseende at likestille med kommuner.

Økningen beregnes med utgangspunkt i vasdragets lavvandføring før reguleringen d. v. s. den vandføring som før reguleringen erfaringsmæssig har kunnet paaregnes aar om andet i 350 dage av aaret, naar den samtidig tillatte regulering av Nordre Mesnavand forutsættes utført. Hvad der skal ansees som vasdragets lavvandføring avgjøres med bindende virkning av vedkommende regjeringsdepartement.

3.

I henhold til forannævnte lovs § 16 skal koncessionshaverne erlægge en godtgjørelse en gang for alle til staten av kr. 1,00 for hver ved Reinssjøens regulering indvunden naturhestekraft beregnet efter regelen i punkt 2. Godtgjørelsen blir at erlægge, efterhvert som de forskjellige vandfald i vasdraget tar reguleringsanlægget i bruk.

4.

Av den for hvert vandfald eller bruk indvundne økning av kraften (beregnet som angit i punkt 2) utover 1000 naturhestekrafter skal, efterhvert som utbygning sker, paa forlangende avgives indtil 5 pct. til de

*Nes M. her
for 5 skjø*

kommuner, hvor kraftanlæggene er beliggende, eller andre interesserte kommuner efter nærmere bestemmelse av vedkommende departement. Anlægget har ret til at fordre et varsel av mindst 1 aar for hver gang kraft uttages. Kraften skal leveres efter en maksimalpris beregnet paa at dække produktionsomkostningerne med et tillæg av 20 pct. Størrelsen av produktionsomkostningerne, hvori medregnes 6 pct. forrentning av anlægskapitalen, fastsættes ved overenskomst mellem vedkommende departement og anlæggets eier eller i mangel herav ved lovlig skjøn. Denne fastsettelse kan saavel av departementet som av anlæggets eier forlanges revidert hver 5te aar. Kraften avgives i den form, hvori den produceres. Elektrisk kraft uttages i kraftstationen eller efter departementets bestemmelse fra fjernledningen.

Det forbeholdes likeledes staten ret til paa samme vilkaar i hvilket som helst øiemed at utta andre 5 pct. av kraftøkningen over 1000 naturhestekræfter.

5.

De fornødne nærmere bestemmelser med hensyn til beregningen av avgifter efter punkt 2 og godtgjørelse efter punkt 3, erleggelsen herav og kontrol med vandforbruket samt angaaende avgivelse av kraft, blir med bindende virkning for hvert enkelt tilfælde at træffe av vedkommende regjeringsdepartement.

6.

Arbeidet skal paabegyndes inden en frist av 2 aar efter tilladelsens meddelelse og fuldføres inden en yderligere frist av 5 aar.

Ved tidsberegningerne medregnes ikke den tid, som det paa grund av overordentlige tildragelser (vis major) har været umulig at utnytte.

For hver dag nogen av disse frister uten tilladelse meddelt av Kongen maatte oversittes, erlægger koncessionshaverne en løpende mulkt til statskassen av kr. 50,00.

7.

Koncessionshaverne tilpligtes, forinden arbeidet paabegyndes, at forelægge vedkommende departement arbeidstegninger for dammene m. v., saaledes at arbeidet ikke kan iverksættes, forinden planerne av vedkommende departement er approbert. Anlæggene skal utføres paa en solid maate. Deres utførelse saavel som deres senere vedlikehold og drift undergives offentlig tilsyn. De dermed forbundne utgifter utredes av anlæggene eiere.

I tilfælde av at departementet finder det paakrævet, pligter eierne at stille til raadighet for det offentlige sundhetsvæsen uten godtgjørelse et for øiemedet tjenlig isolationslokale med fornødent utstyr, beregnet paa et saa stort antal patienter, som departementet bestemmer.

Saafermt særskilt politiopsyn i anledning av arbeidets utførelse av fylkesmanden findes nødvendig, pligter eierne endvidere at utrede utgifterne herved.

8.

Arbeidet blir saavidt mulig at utføre ved norske funktionærer og arbeidere. Norsk arbeide og norsk materiel blir likeledes at anvende, forsaavidt det kan erholdes likesaa godt, tilstrækkelig hurtig og til en pris, der ikke med mere end 10 — ti — procent overstiger den pris, hvortil materiel kan erholdes fra utlandet.

Vedkommende departement kan tilstede undtagelse fra disse regler, naar særegne hensyn gjør det paakrævet.

For hver dag som en person i strid med foranstaaende bestemmelse er i tjeneste ved anlæggene, erlægges til statskassen en løpende mulkt stor kr. 50,00.

For overtrædelse av bestemmelsen om anvendelse av norsk arbeide og norsk materiel erlægger koncessionshaverne for hver gang en mulkt av indtil 15 pct. av værdien efter departementets bestemmelse.

I tilfælde av tvist angaaende sidste punkt avgjøres spørsmålet av departementet.

9.

Reguleringsdammene blir at manøvrere efter reglementer utfærdiget av Kongen. Til at forestaa manøvreringen antages norske statsborgere, som godtages av vedkommende regjeringsdepartement.

Ekspropriationsforretningerne kan ikke paabegyndes forinden manøvreringsreglementerne er fastsat.

Forsaaavidt dammene manøvreres i strid med reglementerne, kan koncessionshaverne paalægges en mulkt til statskassen av indtil kr. 2 000,00 for hver gang efter departementets nærmere bestemmelse.

10.

Reguleringsanlæggene eiere skal efter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iagttagelser, som i det offentlige interesse findes paakrævet, og stille det herved indvundne materiale til disposition for det offentlige. De tillatte opdæmningshøider og de tillatte laveste tapningsgrænser skal betegnes ved faste og tydelige vandstandsmerker.

Eierne pligter at indsende til Norges Geografiske Opmaaling kopier av sine originalkarter i tilfælde med fornøden opplysning om hvorledes maalingerne er foretat, særlig om de er tilknyttet landets trigonometriske net.

11.

Eierne skal uten vederlag for de av dem utførte anlæg finde sig i enhver yderligere regulering i vedkommende vasdrag, som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

12.

Ved damanlæggene skal der tillates truffet de fornødne militære foranstaltninger for sprængning i krigstilfælde, uten at anlæggene eiere har krav paa godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskærnkninger med hensyn til anlæggene eller deres benyttelse, likesom anlæggene eiere uten godtgjørelse maa finde sig i den bruk av anlæggene, som sker i krigsøiemed.

13.

Reguleringsanlæggene eiere skal utføre de foranstaltninger, som fylkesveistyret finder nødvendig for saavidt mulig at afhjælpe skade og ulempe, som for almenheten maatte opstaa paa fardselsveier sommer og vinter. Fylkesveistyrets bestemmelse kan indbringes for departementet til endelig avgjørelse.

14.

Koncessionshaverne tilpligtes paa forlangende av vedkommende departement at stille reguleringsanlæggene tilhørende veier og broer til fri avbenyttelse for almenheten.

15.

Departementet kan under særlige omstændigheter meddele vandfalds- eller bruks-eier, som ikke er medeier i reguleringsanlæggene, tilladelse til at benytte det ved reguleringen tilveiebragte driftsvand, mot at han til reguleringsanlæggene eiere erlægger en aarlig godtgjørelse, som i tilfælde av tvist fastsættes av departementet.

16.

For opfyldelsen av de forpligtelser, som ved anlæggene eller disses drift paadrages likeoverfor andre, saavelsom for overholdelsen av de i tilladelsen opstillede betingelser, stilles av koncessionshaverne sikkerhet for et beløp av kr. 5 000,00 efter nærmere bestemmelse av vedkommende regjeringsdepartement.

17.

Tilladelsen blir at tinglyse inden de tinglag, hvor reguleringsanlæggene er beliggende.

Til sikkerhet for de forpligtelser, som i henhold til nærværende tilladelse maatte paahvile eiendommer eller bruk i vasdraget, blir derhos at foreta tinglysning til anførsel paa vedkommende eiendommers eller bruks folier i panteregistret.

18.

Koncessionshaverne underkaster sig de bestemmelser, som til kontrol med foranstaaende betingelsers overholdelse maatte bli truffet av vedkommende departement.

De med kontrollen forbundne utgifter utredes av anlæggene eiere.

REGLEMENT

for manøvrering av reguleringsdammene i Tyrillev. Fastsatt ved kongelig resolusjon av 12te november 1920.

Reguleringsgrensene er følgende:

	Øverste kote	Hederste kote	Reg. h. i. m.
Sjusjø	798,0	792,5	5,5
Kroksjø	889,5	886,5	3,0
Helsjø	901,5	898,5	3,0
Reinsjø	903,5	901,5	2,5

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige merker ved de enkelte dammer. Merkene skal godkjennes av det offentlig

2.

Det skal ved manøvreringen has for øie, at vassdragets naturlige flomvannføring ikke forsøkes. Heller ikke må dets tidligere lavvannføring forminskes til skade for andres rettigheter. -

Forøvrig kan - inntil Tyrillev blir bygget ut vannslipningen foregå etter de i Hesna utbyggede anleggs behov og efter nærmere bestemmelse av Hesna brukaefierforening. Ifterat Tyrillev er bygget ut, kan vannslipningen foregå efter dette kraftanleggs behov.

3.

Til å forestå manøvreringen antas norske statsborgere, som godtas av vedkommende departement. -

Damvokternes antall fastsettes av departementet. Deres boliger skal efter departementets nærmere bestemmelse være mest mulig bekvemt beliggende for tilsyn med dammene og de må ha så lett adgang som mulig til telefon.

Departementet kan bestemme, at damvokterne skal ha telefon i sine boliger.

4.

Det skal påsees at flomløpene ikke hindres av is eller lignende samt at dammene til enhver tid er i god stand.

Der føres protokoll over dammenes manøvrering, ~~høi og lavvann~~ avleste vannstander samt observeres og noteres om det måtte forlanges regnmengder, temperatur m.v. Av denne protokoll sendes ved hver måneds utgang avskrift til vassdragsdirektøren.

5.

Mulig tvist om dette reglements forståelse blir å avgjøre av vedkommende regjeringsdepartement.

6.

Forandringer i dette reglement kan alene foretas av kongen efterat de interesserte har hatt anledning til å uttale sig.
